

Prágai Szent Ágnes ünnepe

március 2. (halála)

Liturgikus ünnepén, június 8-án Prágai Szent Ágnesre emlékezünk (1205–1282). II. János Pál pápa avatta szentté 1989-ben.

Ágnes Prágában született 1205-ben. Atyja I. Premysl Ottokár király volt, édesanyja Konstancia, III. Béla királyunk leánya. A trebnitzi ciszterci nővéreknél nevelkedett három évig; ez az időszak egész életére kihatott. Krisztusnak szentelte magát, ezért több kérést is elutasított, többek között II. Frigyes császár és III. Henrik angol király házassági ajánlatát is.

Apja halála után, 1230-ban egy kis külvárosi házikóba költözött, ahol teljes szegénységben a szegények gondozásával foglalkozott. Hamarosan minoriták érkeztek Prágába. Testvére segítségével ekkor kolostort és egy Szent Jakabnak szentelt templomot építtetett a kis ház közelében. Klarissza apáca lett.

Jó barátság fűzte Assisi Szent Klárához, leveleztek. 1234-ben átvette a kolostor irányítását. Társainak nevelője, segítője, a szegényeknek jótevője, politikusoknak békítője volt. A legnagyobb szigorúságot kívánta, kemény bünbánatot és vezeklést követelt. Határtalan szerénység jellemezte. Általános tisztelet vette körül.

1282. március 2-án Prágában halt meg. Tiszteletét IX. Piusz pápa 1874. december 3-án hagyta jóvá. A vallásháborúk során Giskra kelyhesei földúlták kolostorát. Sírját 1930-ban a magtárnak használt öreg Jakab-templomban találták meg. Boldoggáavatási perét 1936-ban újra megindították, ugyanis XI. Piusz pápa még könyvtáros korában megtalálta az ügyre vonatkozó fontos ügyiratokat. A második világháború ismét akadályozta az eljárás lefolytatását. II. János Pál pápa avatta szentté 1989-ben.

A Szent Ágnes alapította kolostorépület jelenleg a Prágai Nemzeti Galériának ad otthont.

Magyar Kurír

PRÁGAI SZENT ÁGNES

Június 8.

* Prága, 1205. + Prága, 1282. március 2.

Apja I. Ottokár cseh király, anyja Konstancia, III. Béla királyunk leánya volt. Hatalomra törő apja, aki minden eszközt megengedettnek tartott arra, hogy a német birodalomtól minél függetlenebbé tegye országát, a kis Ágnest afféle sakkfiguraként ide-oda mozgatta jellemtelen politikai játékainak sakkjátszóján. Először eljegyezte a gyermeket a sziléziai herceg, Henrik egyik fiával. Nagy szerencse és kegyelem volt ez Ágnes számára, mert így elkerülhetett a prágai udvarból. Ágnest jövődő férje édesanyjának, a későbbi Szent Hedvignek gondjaira bízta, aki a trebnitzi cisztercita nővérek kolostorában helyezte el őt. Ez a kolostor volt Hedvig legkedvesebb alapítása, s az a három év, amit Ágnes ezeknél a magasan művelt nővéreknél töltött, döntő hatással volt egész életére.

Amikor Ágnes jegyese egy vadászaton szerencsétlenül járt, a kislányt hazavitték Prágába, és egy időre a premontrei nővérekre bízta Doksonyban. Közben a becsvágyó apa új, politikailag még előnyösebb kapcsolatot keresett. Először Ágnes II. Frigyes császár trónörökösének, a későbbi VII. Henrik királynak, és nevelésének befejezésére Ausztriába küldte a Babenbergeknél. Hamarosan azonban ürügyet keresett és talált ennek az eljegyzésnek a felbontására is, hiszen lányáért most már a hatalmas angol király, III. Henrik, valamint maga -- az időközben megözvegyült -- II. Frigyes császár versengett. Mit sem törődve immár felnőtt leánya ellenkezésével, aki mindenáron szerzetesnő akart lenni, eljegyezte őt a császárral. Mielőtt azonban az esküvőre sor kerülhetett volna, 1230-ban váratlanul meghalt Ágnes apja, Ottokár, s ekkor a pápa, IX. Gergely segítségével Ágnesnek sikerült rávennie Frigyesre, hogy adja vissza szabadságát.

A huszonöt éves hercegnő egy pillanatot sem késlekedett: királyi öltözetét durva darócra cserélte föl, s Prága város peremén, a nyomornegyedben keresett magának egy kis házat. Bizonyára Boldog Hedvig példája nyitotta föl szemét az elkényeztetett királyi gyermeknek, hogy már korán észrevette azt a minden képzeletet fölülmúló társadalmi igazságtalanságot, ami a különböző osztályokat elválasztotta egymástól, s ami arra készítette Assisi Szent Ferencet és Klárát is, hogy elhagyják szüleik előkelő városi otthonát. Őket követte a cseh hercegkisasszony is.

Atyja halála után hamarosan minoriták érkeztek Prágába. Ágnes rávette testvérét, Vencel királyt, hogy építtessen nekik kolostort (és Szent Jakab tiszteletére templomot) közvetlenül a kis ház közelében, ahol lakott. A minorita testvérek között két német is volt. Az egyik Wormsból származott, nevét nem tudjuk, a másik Kuttengeri Theoderick volt. Ők tanították Ágneset, és beajánlották Szent Klárának, aki csakhamar olyan szívélyes viszonyba került vele, hogy a „lelke feléne” mondta. Négy, szeretettől sugárzó levél maradt ránk, melyeket Ágneshez intézett. Egy klarissza kolostor alapításáról és megerősítéséről van bennük szó. Szent Jakab temploma mellett létesült a kolostor, s Klára öt nővért küldött közvetlenül maga mellé. 1234-ben Ágnes átvette a kolostor irányítását.

A kolostor körül csakhamar kórházak és árvaházak, menhelyek és lepratelepek egész koszorúja létesült. A gazdagok közül is sok harmadrendi csatlakozott hozzájuk vagyonukkal és munkaerejükkel. Különleges jelentőségű lett egy kórház-alapítása, melyben az ápolói munkát volt kereszties vitézek vették át. Ezek „Kereszties Lovagok a Vörös Keresztrel” néven szervezetbe tömörültek, s Ágnes gazdag alapítvánnyal látta el őket. A hercegnő szerény otthonából hamarosan egész városnegyed lett, melyben Ágnes három templomot is építtetett: Szent Ferenc, Mária Magdolna és Borbála tiszteletére.

Ágnes kolostora olyan vonzerőt jelentett, hogy II. Ottokár legidősebb leánya, valamint a legelőkelőbb nemesi családokból 12 leány kérte a felvételét. Hamarosan újabb és újabb kolostorokat tudtak alapítani. Ezekben a kolostorokban úgy tartották a szegénységet, mint az Assisi melletti San Damianóban Szent Klára körül. A nővérek, akik gyermekkorukat többnyire fényűzésben és bőségben töltötték, új életet kezdtek: kemény vezeklésben és a legteljesebb szegénységben táplálták, ápolták és gondozták a szegényeket, Krisztus legdrágább testvéreit.

Ágnes a családja iránt is megőrizte nagy szeretetét. Ha a szükség úgy kívánta, erélyesen és okosan közbe tudott lépni ügyeiket támogatva. Halála előtt nem sokkal békét szerzett Vencel király és lázadó fia, Ottokár között.

Hetvenhét éves korában, 1282. március 2-án halt meg. 1930-ban a régi Jakab-templomban megtalálták a sírját. Boldogáavatási perét 1936-ban újratestelték, miután XI. Pius még könyvtáros

korában a milánói Ambrosiana könyvtárban megtalálta az ügyre vonatkozó legfontosabb okmányokat. De mint egykor a huszita háborúk, most a II. világháború akadályozta meg az eljárás befejezését. Ágnes kolostorai egészen 1782-ig, II. József szekularizációs rendeletéig megmaradtak. Szentté avatását II. János Pál pápa végezte el 1989. november 12-én.

katolikus.hu

Prágai Szent Ágnes

Prágai Szent Ágnes, vagy Csehországi, Bohémiai, illetve **Árpád-házi Szent Ágnes** (Prága, 1205 – Prága, 1282. március 2.) I. Ottokár cseh király lánya; anyja III. Béla leánya, Konstancia cseh királyné.

Élete

Atyja tervei szerint először Szakállas Henrik sziléziai herceg és Szent Hedvig fiával jegyezték el, és Sziléziába vitték, ahol Szent Hedvig a trebnici (trebnitzi) cisztercita apácák gondjára bízta. Három évet töltött a kolostorban. Miután jegyese vadászbalesetben meghalt, Ágnest visszavitték Prágába, ahol a doksonyi premontrei nővérek nevelték tovább.

Második vőlegénye II. Frigyes német-római császár fia, a későbbi VII. Henrik német király lett, ezért Ausztriába, a Babenberg-ház udvarába vitték, de atyja fölbontotta ezt az eljegyzést, és inkább magának II. Frigyesnek ígérte lánya kezét (amit időközben III. Henrik angol király is megkért).

1230-ban Ottokár váratlanul meghalt, és Ágnes IX. Gergely pápa közreműködésével rávette Frigyeset, hogy álljon el a házasságtól. Visszatért Prágába, ahol háza közelében kolostort építtetett a minoritáknak, majd klarisszáknak a Szent Jakab-templom mellett. A kolostorba az első nővéreket Assisi Szent Klára, Ágnes levelezőpartnere küldte. Ágnes maga is belépett a zárdába, majd 1234-ben átvette annak irányítását. Főleg a betegekkel (különösen a leprásokkal) és az árvákkal törődött, olyannyira, hogy valóságos városnegyed alakult karitatív intézményeiből. Templomokat építtetett Assisi Szent Ferenc, Mária Magdolna és Szent Borbála tiszteletére.

Mindvégig tartotta a kapcsolatot családjával, erélyesen és okosan közvetített rokonai vitáiban. Halála előtt kibékítette Vencel királyt és lázadó fiát, Ottokárt.

Kolostorait 1782-ben II. József záratta be. Boldoggá avatását a huszita háborúk akadályozták meg.

Emlékezete

- Sírját 1930-ban találták meg, és 1936-ban indították újra boldoggá avatását. II. János Pál pápa 1989. november 12-én avatta szentté.^[1]
- Ünnepe június 8-án van.
- Szent Ágnes portréja szerepelt az 1993 és 2011 között forgalomban lévő cseh 50 koronás bankjegy előoldalán.